

VERSLAG van de hoorzitting d.d. 24 oktober 2016 met betrekking tot de herijking PRS/PRV van de provincie Utrecht

Aanwezig:

Voorzitter: mw. ir. J.C.V. Vaessen;

P.S.-leden: drs. J.G. Boerkamp (D66), mw. E.J. Broere-Kaal (PVV), mw. A.A. Ens (VVD), drs. C. de Heer (ChristenUnie), mw. W.M.M. Hoek (50PLUS), mw. E. Kotkamp (GroenLinks), drs. C.J. van Kranenburg (ChristenUnie), P. van Leeuwen (SGP), ir.R.G.H. van Muilekom (PvdA), ing.T. van Oosterom (CDA), mw. A.M. Poppe (SP) en drs. W.J. Ubaghs (PVV);

Van ambtelijke zijde aanwezig: dr. R. Poort (griffier) en mw. G. van Weerd (verslag).

De voorzitter, mevrouw Vaessen, opent de hoorzitting over de herijking van de PRS/PRV van de provincie Utrecht. Diverse insprekers hebben zich aangemeld en een ieder krijgt 5 minuten tijd om zijn/haar reactie mondeling toe te lichten. Vervolgens krijgen de PS-leden de gelegenheid vragen aan de insprekers te stellen. Met betrekking tot de verdere procedure, licht de voorzitter toe dat alle reacties op de zienswijzen worden verwerkt en op 21 november a.s. in de Commissievergadering RGW worden besproken. Op 12 december a.s. wordt de PRS/PRV ter besluitvorming in PS behandeld. Zij geeft vervolgens het woord aan de eerste inspreker.

De bijdrage van de heer Evert van Harn, namens Vitens, is als bijlage 1 bij het verslag gevoegd.

De voorzitter stelt de Statenleden in de gelegenheid om vragen te stellen aan de inspreker.

De heer Van Muilekom vraagt of Vitens een zienswijze heeft ingediend.

De heer Van Harn antwoordt bevestigend. Helaas is de zienswijze niet ontvankelijk verklaard, omdat de gemeente Soest had aangegeven dat er de komende jaren nog veel voorbereidingen nodig zijn: beter is het dan één plan in te dienen. Op advies van de gemeente Soest spreekt hij vanavond in om het standpunt van Vitens onder de aandacht van PS te brengen.

De heer Van Muilekom vraagt of inspreker PS voorstelt te wachten op het uiteindelijke voorstel van de gemeente Soest.

De heer Van Harn antwoordt dat hij zojuist boekjes heeft uitgedeeld, waarin een voorstel voor een nieuwe contourlijn wordt aangegeven. Er worden dienaangaande drie opties genoemd en in de ogen van Vitens is de laatste optie de beste; dat sluit ook het beste aan bij de signalen van de commissie ruimtelijke kwaliteit van de gemeente Soest.

De heer Boerkamp vraagt wat er op de locatie nu wel is toegestaan.

De heer Van Harn meent dat er nu niets mogelijk is, omdat de rode contourlijn midden over een gemeentelijk monumentaal gebouw loopt en langs de achterdeur van een woning. De garage valt buiten de contourlijn. De situatie is veranderd nadat de nutsbestemming van de locatie is komen te vervallen.

Mevrouw Broere gaat ervan uit dat bij de vaststelling van de rode contour bekend was dat deze dwars door een gebouw heen zou gaan lopen. Zij vindt de geschetste situatie enigszins onverklaarbaar.

De heer Van Harn deelt haar verrassing. Namens Vitens houdt hij zich bezig met vooronderzoek als het gaat om het verkennen van een kansrijke herbestemming. O.a. wordt dan gekeken naar de bestemming, de mogelijkheden, aanwezigheid van asbest, vervuilde of schone bodem. In dat kader liep hij tegen deze rode contourlijn aan, die zeer ongelukkig over de locatie ligt. Dat is pas bij het onderzoek boven tafel gekomen, daarvoor was het niet bekend.

De heer Van Leeuwen vraagt naar het huidige gebruik van het pand.

De heer Van Harn antwoordt dat het pand al bijna 10 jaar leeg staat. Eerst kwam de bestemming “waterwingebied” te vervallen en daarmee worden de mogelijkheden wel breder. Er is anti-kraak in de woning ondergebracht. Door leegstand en vandalisme gaat de kwaliteit van het gebouw achteruit en dat baart Vitens zorg.

De heer Van Oosterom begrijpt dat een deel van het terrein binnen de rode contour valt en een deel buiten de rode contour. Hij vraagt wat de bestemming is van de aangrenzende terreinen.

De heer Van Harn verwijst naar het overzicht op de laatste pagina van zijn boekje. In de directe omgeving van het terrein ligt een sportcomplex, een woonwijk en het natuurgebied het Lage Duin (aan de overkant van de weg). De locatie bevindt zich op de grens van stedelijke bebouwing.

De voorzitter bedankt de heer Van Harn voor zijn inbreng en geeft vervolgens de tweede inspreker het woord.

De bijdrage van de heer Erik van Linsen, namens BPD die één van de grondeigenaren in Rijnenburg is, is als bijlage 2 bij het verslag gevoegd.

De voorzitter stelt de Statenleden in de gelegenheid om vragen te stellen aan de inspreker.

Mevrouw Kotkamp merkt op dat in de reactie op de zienswijze wordt aangegeven dat GS niet verwachten dat de uitbreidingslocatie Rijnenburg voor het einde van de huidige PRS/PRV tot ontwikkeling zal komen. Meent de inspreker dat de plannen en ontwikkelingen die hij voor ogen heeft, gaat conflicteren met de te herijken PRS/PRV? Kan de inspreker een meer concrete tijdsplanning aangeven waarom het belangrijk zou zijn de te herijken PRS/PRV op dat punt nu al te wijzigen?

De heer Van Linsen verwijst naar de ruimtelijke strategienota van de stad Utrecht. Daaruit blijkt dat de woningcapaciteit na 2020 is opgedroogd. Om daar goed op te kunnen aansluiten, zou men al in 2022/2023 over Rijnenburg moeten beschikken, in ieder geval over aanvullende woningcapaciteit in de regio. Daar is echter geen sprake van. Derhalve pleit hij ervoor de ontwikkeling van Rijnenburg in de PRS naar voren te halen, zodat men in 2022/2023 kan starten met de voorbereidingen, die overigens wel 4 of 5 jaar kunnen duren. Het is belangrijk daar nu al over na te denken.

De heer Boerkamp merkt op dat collega-projectontwikkelaars voorkeur hebben voor stedelijke locaties, in de nabijheid van bestaande woningbouw. Hij vraagt waarom inspreker voorkeur heeft voor Rijnenburg en niet voor meer spreiding in de provincie.

De heer Van Linsen heeft voorkeur voor een stedelijke locatie, nl. een stadswijk van de 21^e eeuw met maat en massa om voorzieningen goed te kunnen organiseren, zoals mobiliteit en goed openbaar vervoer. Dat kan beter worden georganiseerd in een grote woningbouwopgave in het stedelijk gebied dan in een versnipperde woningbouwopgave. Belangrijk is het wel dat Rijnenburg een locatie wordt voor wonen in de nieuwe eeuw. Partijen ontwikkelen daar inmiddels veel nieuwe ideeën voor, ook op het gebied van duurzaamheid en circulaire economie. Er is veel mogelijk en AM/BPD wil graag worden uitgedaagd om in dat opzicht hoog te springen. Beter is het de woningbouw op één locatie goed te doen dan suboptimaal op veel verspreide locaties in stad en regio, temeer daar dit ten koste kan gaan van waardevolle (groene) kwaliteiten van de regio.

De heer Van Leeuwen vraagt of de inspreker bedoelt alle woningbouwlocaties die nu over de provincie zijn verspreid naar één locatie terug te brengen.

De heer Van Linsen realiseert zich dat zijn reactie ook door zijn belang wordt ingegeven. Buiten kijf staat dat stad en regio Utrecht buitengewoon aantrekkelijke woongebieden zijn. De Utrechtse woningmarkt trekt op dit moment enorm aan. De provincie Utrecht is ook aantrekkelijk voor consumenten buiten de regio. Er is een trek naar de stad en de Randstad gaande. De stad Utrecht gaat zich van 330.000 naar 400.000 inwoners ontwikkelen. De stad ambieert zelf om er 70.000 bewoners bij te krijgen. Wordt daarbij opgeteld dat steeds meer mensen alleen gaan wonen of in kleinere huishoudens, dan houdt dat een woningbouwbehoefte in van 50.000 tot 60.000 woningen, alleen al in de stad. Rijnenburg is daar maar een beperkt onderdeel van. In dit geval gaat het dus om Rijnenburg én om andere locaties in de regio, uiteraard wel gedoseerd en selectief. Bij uitstek ligt daar een rol voor de provincie. De druk op de woningmarkt is duidelijk merkbaar in prijsvorming, wachtlijsten etc.

De voorzitter bedankt de heer Van Linsen voor zijn inbreng en geeft vervolgens de derde inspreker het woord.

De bijdrage van de heer Marchal, wethouder gemeente Wijk bij Duurstede, is als bijlage 3 bij het verslag gevoegd.

De voorzitter stelt de Statenleden in de gelegenheid om vragen te stellen aan de inspreker.

De heer Ubaghs vraagt waarom Wijk bij Duurstede geen groeigemeente wil zijn. Hij meent dat de gemeente nu 18.000 inwoners heeft.

De heer Marchal wijst erop dat zijn gemeente inmiddels 23.000 inwoners heeft.

De heer Ubaghs constateert dat de inspreker pleit voor uitbreiding met 1.000 woningen. Wordt Wijk bij Duurstede dan niet automatisch een groeigemeente?

De heer Marchal licht toe dat er in de afgelopen jaren ca. 1.000 woningen bijgebouwd zijn, maar dat het inwoneraantal van Wijk bij Duurstede nagenoeg stabiel is gebleven, door gezinsverdunding en vergrijzing. Al jaren blijft het inwoneraantal van 23.000 op min of meer hetzelfde niveau.

Wijk bij Duurstede heeft een mogelijkheid van 750 woningen inbreiding: daarvan zijn er inmiddels 500 woningen gerealiseerd. In de inbreiding resteert dus nog ruimte. De gemeente heeft gemiddeld 100 woningen per jaar bijgebouwd maar het inwoneraantal blijft stabiel. Om de leefbaarheid van Wijk bij Duurstede te garanderen, moet er worden bijgebouwd.

De heer Van Muilekom leest in de zienswijzenota dat GS nu ook kiezen voor De Geer III. Hij gaat ervan uit dat de inspreker daarmee instemt. Zijn vraag is of er in Wijk bij Duurstede ook sprake is van een regionale woningmarkt. In hoeverre willen inwoners van andere gemeenten naar Wijk verhuizen? Is er afstemming geweest met de buurgemeenten?

De heer Marchal onderschrijft dat ook inwoners uit omliggende gemeenten, met name Zeist, reageren op met name de huurwoningen in Wijk bij Duurstede. Toch blijkt uit de cijfers dat vooral de eigen bevolking in Wijk bij Duurstede wil blijven wonen. Er zijn geen afspraken met buurgemeenten gemaakt. Dat lukt ook niet met het oog op de regionale woningmarkt. De Geer III biedt de mogelijkheid en de potentie om meer dan 250 woningen te ontwikkelen. Daar kan het plan voor de bouw van 1000 woningen worden gerealiseerd. Dat lijkt hem richting 2028, met het oog op vitaliteit en meerjarenperspectief, een uitgelezen mogelijkheid.

De heer Van Leeuwen vraagt of de autochtone inwoners van Wijk bij Duurstede, bv. de jonge inwoners, uit de gemeente vertrekken of hebben zij voorkeur voor het vinden van woonruimte in Wijk bij Duurstede?

De heer Marchal geeft aan dat er, mede dankzij de provincie Utrecht, enkele bouwlocaties worden ontwikkeld. Op die woningen wordt vooral door jongeren uit Langbroek, Cothen of Wijk bij Duurstede gereageerd. Vooral de eigen jeugd vindt zo een plek in de gemeente.

De heer Boerkamp memoreert dat bouwen bij De Geer III ook samenhangt met een noodzakelijke verlegging van de N229. Hij vraagt hoe dat zich verhoudt tot de bouw van 1000 woningen en wie die wegverlegging gaat betalen.

De heer Marchal antwoordt dat de ontwikkeling van De Geer III en de bouw van 1000 woningen aldaar noodzakelijk zijn voor omlegging van de weg. Dat biedt het gewenste verdienmodel. Wanneer er perspectief is om in 2028 1000 woningen bij De Geer III fasegewijs te ontwikkelen, dan biedt dat financieeringsmogelijkheden voor omlegging van de N229. Worden er slechts 250 woningen gebouwd, dan is omlegging van de weg niet mogelijk omdat het verdienmodel dat niet toelaat. De kosten van omlegging van de weg zal in de miljoenen euro's gaan lopen en dat zal uit de GREX moeten worden betaald.

De voorzitter bedankt de heer Marchal voor zijn inbreng en geeft vervolgens de vierde inspreker het woord.

De bijdrage van de heren G.F.E.M. van der Kroon en K. Kersten van Bureau Eelerwoude is als bijlage 4 bij het verslag gevoegd.

De voorzitter stelt de Statenleden in de gelegenheid om vragen te stellen aan de insprekers.

Mevrouw Ens begrijpt van de insprekers dat de aanwijzing NNN niets toevoegt. Haar vraag is of die aanwijzing problemen oplevert, zo ja, op welke manier.

De heer Van der Kroon heeft begrepen dat er voor grondgebied, dat in de NNN is gelegen, ingewikkelde procedures met adviseurs moeten worden doorlopen, voor elke schop die in de grond wordt gestoken. Als eenvoudige burger voelt dat voor hem als een klap in het gezicht. De provincie Utrecht weet waar hij mee bezig is, maar toch wordt dit hem opgelegd en daarmee wordt de ontwikkeling van buitenplaats

Hunthum verzwaard. Het is de bedoeling dat die buitenplaats er over 200 jaar nog ligt, echter, op dit moment kan nog niet worden bepaald hoe de locatie er over 50 jaar uit komt te zien. Derhalve is het van groot belang dat er redelijk gemakkelijk met ontwikkelingen (zoals een moestuin) kan worden gescho-
ven.

De heer De Heer memoreert dat de provincie voor buitenplaatsen langs de Vecht, in het kader van het project buitenplaatsbiotopen, beschrijvingen heeft gemaakt. Is dat ook voor buitenplaats Hunthum ge-
beurd? Zo ja, wat vindt de inspreker daar van?

De heer Kersten antwoordt bevestigend dat er ook voor Hunthum een buitenplaatsbiotoop beschrijving is opgesteld, maar hoe die beschrijving exact is weet hij niet. De buitenplaats is gesitueerd binnen de
cultuurhistorische zone.

Mevrouw Kotkamp sluit aan bij de vraag van mevrouw Ens: welke hinder ondervindt Hunthum precies
wanneer de locatie als NNN wordt aangewezen. GS stelt in de beantwoording dat het bestemmingsplan
inmiddels is vastgesteld. Dat zou toch voldoende houvast moeten bieden om met de ontwikkelingen die
de inspreker voor ogen heeft, gedurende de komende 10 jaar uit de voeten te kunnen.

De heer Kersten beaamt dit. Het bestemmingsplan is vastgesteld maar is nog niet onherroepelijk omdat
er nog een procedure bij de Raad van State loopt.

Mevrouw Hoek vraagt of inspreker niet eerst met de provincie in gesprek is gegaan, toen het idee ont-
stond de buitenplaats te ontwikkelen, teneinde dienaangaande de mogelijkheden te toetsen.

De heer Van der Kroon antwoordt dat zowel de gemeente als de provincie positief waren over de ont-
wikkeling van buitenplaats Hunthum. In de daarop volgende maanden werden gemeente en provincie
nauw betrokken bij de tot standkoming van het bestemmingsplan.

De heer Boerkamp vraagt of de inspreker door de provincie geïnformeerd is over het feit dat het de
bedoeling was de locatie als NNN aan te wijzen, of heeft de inspreker bij toeval geconstateerd dat er
een andere aanduiding voor het gebied kwam. De heer Van der Kroon antwoordt dat dit laatste het
geval is geweest; hij heeft dat bericht bij toeval vernomen.

De heer Van Muilekom vraagt of er nog steeds te weinig ruimte is voor ontwikkelingen, indien het be-
stemmingsplan onherroepelijk is geworden.

De heer Kersten antwoordt dat er geen probleem is wanneer de plannen voor de buitenplaats passen in
het kader van het nieuwe onherroepelijk geworden bestemmingsplan. Worden er over 10 of 20 jaar
plannen gemaakt, die niet passen binnen de kaders van het nieuwe bestemmingsplan, dan loopt men
tegen de aanduiding NNN aan.

De voorzitter bedankt de heren Van der Kroon en Kersten voor hun bijdragen en geeft vervolgens de
vijfde inspreker het woord.

**De bijdrage van de heer N.P.A. Bos, tevens namens bewoners van de buurtschap Kerklaan en Slootdijk
(gelegen naast het bedrijventerrein “De Werf” in Loenen aan de Vecht), is als bijlage 5 bij het verslag
gevoegd.**

De voorzitter stelt de Statenleden in de gelegenheid om vragen te stellen aan de inspreker.

Mevrouw Hoek vraagt of de heer Bos van mening is dat de projectontwikkelaar uit is op een schadeloosstelling, mocht het plan niet doorgaan.

De heer Bos heeft namens de Buurtschap Kerklaan een WOB-verzoek ingediend. Dat geeft aan dat de gemeente van mening is dat er geen schadevergoeding behoeft te worden betaald. Desalniettemin heeft de gemeente in het verleden (in 2003) de toezegging gedaan, wellicht ook de provincie, dat de projectontwikkelaar een groot terrein mocht ontwikkelen. Wellicht is dat een reden dat hem deze hectare uitbreiding gegund wordt als compensatie, omdat er al zoveel geïnvesteerd is.

Mevrouw Hoek begrijpt dat inspreker van mening is dat 1 ha. niet in de herijking van de PRS moet worden opgenomen. Wat is daarvan de onderbouwing? Heeft dat te maken met het feit dat er veel overcapaciteit is in de rest van de gemeente Stichtse Vecht wat betreft kantoren- en bedrijfsgebouwen en dat het om die reden niet noodzakelijk is de 1 ha. in de herijking mee te nemen?

De heer Bos verwijst naar een onderzoek uit 2008/2009 o.a. door bureau Buiten. O.a. is daarin een onderzoek van de firma Stogo opgenomen naar hetgeen noodzakelijk zou zijn in Loenen: de resultaten daarvan zijn in de PRV terechtgekomen. Echter, de situatie is beschreven voorafgaand aan de fusie van de gemeenten. Dat betekent dat de informatie die toen in de PRV terecht kwam, inmiddels achterhaald is. Er is nu een veel grotere gemeente tot stand gekomen, waardoor er met kantoren en bedrijvenlocaties kan worden geschoven. Zo is er in Breukelen sprake van een grote hoeveelheid leegstand; daar kan de 1 ha. gemakkelijk worden ingevuld. Het is hem niet duidelijk waarom specifiek deze locatie, vlakbij een buurtschap, met 1 ha. moet worden uitgebreid, temeer daar de wethouder nog niet eens weet welke bedrijven zich daar gaan vestigen. Spreker vindt dit "ronduit belachelijk". Hij verzoekt PS dan ook met klem dit punt uit de PRS/PRV te halen. Men is hier al 20 jaar mee bezig en het blijft maar doorgaan.

De voorzitter bedankt de heer Bos voor zijn bijdrage en geeft vervolgens de zesde inspreker het woord.

De bijdrage van mevrouw J.M. Westveen-Bom, namens ondernemersvereniging De Werf in Loenen, wordt als bijlage 6 bij het verslag gevoegd.

De voorzitter stelt de Statenleden in de gelegenheid om vragen te stellen aan de inspreker.

Mevrouw Hoek begrijpt dat er sprake is van leegstand op bedrijventerrein De Werf. Hoeveel staat er leeg en is er op De Werf ook nog ruimte voor een nadere invulling?

Mevrouw Westveen antwoordt dat er nog ruimte is voor nadere invulling. Er is her en der kantooruimte te huur, of ruimte die voor andere doeleinden kan worden gebruikt. Er zijn veel creatieve bedrijven op De Werf gevestigd, zoals studio's. Naast De Werf ligt een terrein, het vroegere terrein van garage Kroon, dat formeel geen onderdeel is van De Werf, maar aansluitend een locatie is die wel bebouwd en benut kan worden. Het terrein ligt al jarenlang braak. Inmiddels heeft zich daar een caravanbedrijf uit Groningen gevestigd. Dat geeft aan dat nut en noodzaak van dit terrein voor Stichtse Vecht niet direct aanwezig zijn.

De heer Van Oosterom memoreert dat inspreker sprak over een geheime lijst. Zij is voorzitter van de ondernemersvereniging en zal vanuit dien hoede toch wel op de hoogte zijn van hetgeen er speelt en wie er belangstelling heeft voor het bedrijventerrein, zo verwacht hij.

Mevrouw Westveen kan niet goed inschatten hoe groot de belangstelling is. Er wordt geschermd met vele gegadigden en dat gebeurt al 20 jaar. Er werd dan een lijst gegeven met namen van mensen die belangstelling voor De Werf zouden hebben, maar zodra er een locatie beschikbaar kwam, was er niet één gegadigde die zich daarvoor aanmeldde. Zij kent de gegadigden niet en ze gelooft ook niet dat ze er in die mate zijn, om op die plek bedrijventerrein tot stand te brengen en daarvoor 1 ha groen op te offeren.

Mevrouw Ens begrijpt dat het bestemmingsplan nog moet worden gemaakt. In hoeverre heeft de ondernemersvereniging er vertrouwen in dat de gemeente verstandige beslissingen neemt ten aanzien van het bestemmingsplan?

Mevrouw Westveen antwoordt dat het werk aan het conceptbestemmingsplan inmiddels stil ligt, o.a. omdat er op gemeentelijk niveau het een en ander speelt. Een extern bureau heeft het bestemmingsplan opgesteld. Dat bureau heeft nauwe relaties met de projectontwikkelaar. Aantoonbaar is gebleken dat het bureau zich ook met de huidige Werf en ontwikkelingen aldaar heeft bemoeid. Dat bureau heeft zich op een andere plek in Stichtse Vecht "niet netjes gedragen", waardoor de gemeente een minder warme band heeft met die organisatie dan voorheen het geval was. Daardoor ligt het bestemmingsplan stil. Nu wordt haar gevraagd of zij er vertrouwen in heeft dat de gemeente een en ander goed zal oplossen, na een periode van 20 jaar, waarin de ondernemersvereniging 7 processen heeft gevoerd bij de Raad van State tegen de gemeente. De vereniging heeft alle processen gewonnen. Tot haar grote spijt moet zij antwoorden er geen vertrouwen meer in te hebben. Ze zou willen dat het anders was en dat deze slepende zaak tot een afronding komt.

De voorzitter bedankt mevrouw Westveen voor haar bijdrage en geeft vervolgens de zevende spreker het woord.

De bijdrage van de heer J. van der Horst, namens de Ondernemers Kring Wijk bij Duurstede en namens de Stichting Parkbeheer Bedrijventerreinen Wijk bij Duurstede, wordt als bijlage 6 bij het verslag gevoegd.

De voorzitter stelt de Statenleden in de gelegenheid om vragen te stellen aan de spreker.

Mevrouw Broere dankt de heer Van der Horst voor zijn positieve verhaal. Zij heeft begrepen dat de Zuidwijk nu van tafel is en dat er 250 woningen kunnen worden gebouwd in De Geer III. Er is veel goodwill gekweekt toen statenleden werden rondgereden in Wijk bij Duurstede. PS worden nu gevraagd zich ervoor in te zetten om de 250 woningen om te zetten in 1000 woningen, zodat de realisatie van de omlegging van de N229 dichterbij komt.

Dit wordt door de heer Van der Horst bevestigd, onder verwijzing naar de inbreng van wethouder Marchal. De 1000 woningen zijn nodig voor Wijk bij Duurstede, o.a. gelet op verdunning gezinnen en veroudering van de bevolking.

De heer Van Muilekom vraagt wat de gevolgen voor het bedrijfsleven in Wijk bij Duurstede zijn, wanneer er uiteindelijk toch niet meer dan 250 woningen mogen worden gebouwd.

De heer Van der Horst antwoordt dat de verlegging van de Geerweg naar het noorden toe niet meer als een kostenpost moet worden gezien, maar als een investering in de toekomstige werkgelegenheid van Wijk bij Duurstede. Veel raadsleden zijn het daarmee eens. Blijft het onverhoopt toch bij de bouw van 250 woningen, hetgeen hij niet hoopt, dan zullen ondernemers en raadsleden zich sterk maken om dit te zien als een investering in de toekomst en in de werkgelegenheid van Wijk bij Duurstede.

De voorzitter bedankt de heer Van der Horst voor zijn bijdrage en geeft vervolgens de achtste inspreker het woord.

De bijdrage van de heer E. Jansma, wethouder te Baarn, wordt als bijlage 8 bij het verslag gevoegd.

De voorzitter stelt de Statenleden in de gelegenheid om vragen te stellen aan de inspreker.

Mevrouw Ens zet uiteen dat de provincie Utrecht het retailbeleid nog moet invullen. Gemeenten krijgen de mogelijkheid om daarover mee te praten. Wat is er nog meer nodig in dat opzicht dan hetgeen de provincie nu voor ogen heeft of in reactie op de zienswijze van Baarn heeft laten weten?

De heer Jansma memoreert dat in de zienswijze reactie staat dat de provincie dienaangaande de lead wil nemen. De gemeente wil daar graag met de provincie over spreken, maar het is niet juist dit eenzijdig op te leggen. Beter is het dat partijen daarover met elkaar in gesprek gaan. Gemeenten zijn afzonderlijk en in regionaal verband bezig om afspraken over het retailbeleid te maken. Het zou goed zijn gezamenlijk met de provincie op te trekken. Daarvoor is voldoende tijd beschikbaar. Het beleid zou uiteindelijk kunnen worden meegenomen in de Omgevingsvisie.

De heer Van Muilekom vindt dit vooral een procedureel antwoord van de wethouder. Hij vraagt wat in feite de angst is van de gemeente Baarn. Bestaat de vrees dat er zaken gaan gebeuren die tot het domein van de gemeente behoren, of loopt men tegen inhoudelijke problemen aan in het kader van de herijking PRS/PRV?

De heer Jansma antwoordt dat er nu door de provincie scherpe lijnen in een detailhandelsvisie worden getrokken die nog niet is vastgesteld, maar wel in de PRS wordt ingebracht. Aangegeven wordt dat er in bepaalde gebieden geen uitbreiding mag plaatsvinden. De gemeente Baarn is van mening dat dit eerst besproken moet worden, voordat er bepaalde conclusies eenzijdig door de provincie kunnen worden neergezet. De gemeenten zijn graag bereid daarover met de provincie in gesprek te gaan, ook in regionaal verband.

De heer Van Leeuwen vraagt of het beleid van de provincie, zoals neergelegd in de PRS/PRV, het gemeentelijk beleid doorkruist met betrekking tot retail en of dat tot gevolg zal hebben dat de retail in de gemeenten op slot komt te zitten.

De heer Jansma beantwoordt deze vraag bevestigend.

De voorzitter bedankt de heer Jansma voor zijn bijdrage en geeft vervolgens de negende inspreker het woord.

De bijdrage van de heer G. Braam, koper landbouwgrond 25a te Soest, wordt als bijlage 9 bij het verslag gevoegd.

De voorzitter stelt de Statenleden in de gelegenheid om vragen te stellen aan de inspreker.

Mevrouw Broere vraagt hoe groot het perceel is, dat nu een agrarische bestemming heeft.

De heer Braam antwoordt dat het perceel 9 are groot is. Het behoeft geen woonbestemming te krijgen wat hem betreft, een tuin-bestemming volstaat, echter, nu is het een agrarische bestemming. Dat betekent dat er daardoor geen kleine schuur kan worden gebouwd, terwijl hij plannen heeft in zijn tuin een schuurtje te bouwen en een pad aan te leggen.

De heer Van Leeuwen begrijpt dat het verzoek van de heer Braam is de 900 m², die nu een agrarische bestemming heeft, om te zetten naar een tuinbestemming. Hij vraagt of de belendende percelen nu ook al een tuinbestemming hebben.

De heer Braam antwoordt dat een nabij gelegen woning ook een tuinbestemming heeft. Daarachter ligt een landbouwgebied, dat van de vorige eigenaar is. Die bestemming, van een boer die daar actief is, blijft langdurig hetzelfde.

De heer Boerkamp vraagt hoe de vorige eigenaar met de toegang tot de woning is omgegaan. Hoe kan het dat er zo'n vreemde situatie is ontstaan en dat de nieuwe eigenaar daar nu tegen aan loopt?

De heer Braam antwoordt dat dit ook zijn vragen waren. De vorige eigenaar is al langere tijd met de gemeente in de weer geweest om de bestemming te wijzigen. Pas later realiseerde men zich dat het ging om een scheidingslijn tussen Soest-Midden en Soest-Zuid. De vorige eigenaar heeft de procedure niet afgemaakt maar besloot toen te verhuizen. De zienswijze is door de vorige eigenaar ingediend en spreker neemt dat nu over omdat dit in zijn belang is.

Mevrouw Kotkamp begrijpt dat de gemeente Soest wel bereid is de bestemming te wijzigen, maar dat dit niet kan omdat het precies de grens van de rode contour aangeeft.

De heer Braam antwoordt bevestigend.

De voorzitter bedankt de heer Braam voor zijn bijdrage en geeft vervolgens de tiende inspreker het woord.

De bijdrage van mevrouw Pijnenborg, wethouder van de gemeente Soest en sprekend namens de regio Amersfoort (wat betreft inwoneraantal een kwart van de gemeenten in de provincie Utrecht), wordt als bijlage 10 bij het verslag gevoegd.

De voorzitter stelt de Statenleden in de gelegenheid om vragen te stellen aan de insprekerster.

De heer Boerkamp constateert dat wethouder Pijnenborg refereert aan een hardheidsclausule in andere provincies. Hij meent dat de hardheidsclausule een bevoegdheid is van GS om anders te besluiten dan in de PRV is opgenomen. Hij meent dat er geen risico is dat hiervan op gemeentelijk niveau misbruik zou kunnen worden gemaakt: het blijft toch een GS bevoegdheid?

Dat wordt door mevrouw Pijnenborg bevestigd. Zo zit het inderdaad in elkaar. Die afweging kan altijd nog worden gemaakt, maar in voorliggend voorstel wordt dat uitgesloten.

De heer Van Muilekom leest in de reactie van GS dat er ook nu al afwijkingsmogelijkheden zijn, zodat er in feite ook nu al maatwerk kan worden geleverd. Hij begrijpt dat mevrouw Pijnenborg dat anders ziet. Hij vraagt dienaangaande om een toelichting.

Mevrouw Pijnenborg legt uit dat het maatwerk nu moet passen binnen de regels van de PRV, terwijl een hardheidsclausule kan afwijken van regels van de PRV. Gemeenten juichen maatwerk toe en vinden het een goede zaak dat er flexibeler gekeken kan worden naar ontwikkelingen, maar deze moeten wel passen in het juridisch kader van de PRV. Met een hardheidsclausule kan er nog meer maatwerk worden geleverd.

Mevrouw Broere komt terug op het bedrijf van de familie Van Dorresteyn. Ze vraagt of de gronden aan de Peter van de Bremenweg, waar de familie het bedrijf wil vestigen, inmiddels officieel door de familie Van Dorresteyn zijn gekocht.

Mevrouw Pijnenborg antwoordt dat daar gronden liggen, die in eigendom zijn van de heer Van Dorresteyn. Hoe het met de andere gronden zit, weet zij niet. Wat haar betreft wordt deze individuele casus nu niet besproken. Het gaat erom dat in de PRV wordt gesteld dat een nieuwe vestiging van een boerenbedrijf niet wordt toegestaan. De gemeente Soest wil de vrijheid hebben dat een boerenbedrijf de mogelijkheid krijgt zich in Soest te vestigen.

Mevrouw Broere memoreert dat de wethouder samen met de gedeputeerde de locatie heeft bezichtigd. Zij vraagt welke indruk de wethouder daar kreeg.

Mevrouw Pijnenborg antwoordt dat zij “een genoeglijke middag” had.

De heer Boerkamp begrijpt het verzoek tot vestiging van boeren in het buitengebied. Hij vraagt hoe de wethouder aankijkt tegen de toekomstige leegstand van agrarische bouwkvelds in de omgeving van de gemeente Soest.

Mevrouw Pijnenborg antwoordt dat het probleem van de leegstand bekend is. In Soest trekken boeren weg. Het gaat er nu om dat een boerenbedrijf, dat in een woongebied gevestigd is, terwijl dat ruimtelijk gezien een ongewenste situatie is, in het buitengebied kan worden geplaatst. De gemeenschap wil dergelijke ondernemers, die vaak al lang een binding hebben met het dorp, behouden. Dat dit niet wordt toegestaan, vindt zij moeilijk uit te leggen en dienaangaande vraagt zij dan ook om een nadere onderbouwing.

De heer Van Leeuwen begrijpt dat de betreffende agrariër nu in de bebouwde kom gevestigd is, midden in een woonwijk. Hij begrijpt dat er geen nieuwvestiging van agrariërs wordt toegestaan. Echter, het gaat hier niet om nieuwvestiging maar om een verplaatsing van de agrariër. Hij vraagt hoe dit op de huidige locatie is ingevuld: is er al toestemming gegeven voor eventuele nieuwbouw? Er zal immers geld gegeneerd moeten worden, verwacht hij, om de verhuizing te kunnen financieren.

Mevrouw Pijnenborg merkt op dat PS op 14 november tijdens een werkbezoek aan Soest meer details over deze kwestie kan vernemen. Er zijn inderdaad mogelijkheden voor bedrijfsverplaatsing en er zijn afspraken gemaakt om de oude locatie binnen de woonkern te verkopen. Na realisering van de verkoop en aanpassing van het bestemmingsplan, zijn er voor deze ondernemer weer mogelijkheden en middelen om elders te gaan investeren.

Mevrouw Hoek begrijpt van de wethouder dat Soest de vrijheid wil hebben om agrariërs te kunnen plaatsen. In dit specifieke geval gaat het om een herplaatsing. Zij vraagt of de gemeente in de toekomst ook de vrijheid wil hebben om nieuwe agrariërs te vestigen.

Mevrouw Pijnenborg beaamt dat zij haar reactie in dat opzicht moet herformuleren: het gaat in dit geval specifiek om het verplaatsen van een bedrijf. Dat wordt door de provincie als een nieuwe vestiging gezien, maar het gaat om een bedrijfsverplaatsing.

De voorzitter bedankt mevrouw Pijnenborg voor haar bijdrage en geeft vervolgens de elfde inspreker het woord.

De bijdrage van mevrouw N. Buiten en de heer M. Zevenbergen, sprekend namens de Natuur- en Milieufederatie Utrecht, wordt als bijlage 11 bij het verslag gevoegd.

De voorzitter stelt de Statenleden in de gelegenheid om vragen te stellen aan de inspreker.

De heer Van Muilekom vindt dit een duidelijke boodschap van de NMU. Hij signaleert bij gemeenten de behoefte aan een flexibele mogelijkheid om tijdelijk iets in de rode contour te kunnen doen, bv. om afgebakend in de tijd bepaalde pieken op te vangen. Neemt NMU die mogelijkheden ook in ogen-schouw, als het gaat om tijdelijke huisvesting? Kan NMU zich daarin vinden, of is alles buiten de rode contour voor NMU onbespreekbaar?

Mevrouw Buiten antwoordt dat ontwikkelingen, wat de NMU betreft, zoveel mogelijk binnen de rode contour moeten plaatsvinden. Waar dat –gemotiveerd- geen mogelijkheden biedt, kan het kernrandzonebeleid worden toegepast. Zo worden onder voorwaarden bepaalde ontwikkelingen mogelijk, bv. tijdelijke opvang, mits voldaan wordt aan de regels die in de PRV en in de PRS zijn opgenomen. Er is volgens de NMU geen noodzaak om nog meer extra mogelijkheden te creëren, gelet op het kernrandzonebeleid waarin voldoende mogelijkheden zijn om dit soort zaken op te vangen. Zij heeft geen argumenten gehoord om daar bovenop nog extra mogelijkheden te creëren.

De heer Zevenbergen voegt eraan toe dat NMU heeft gevraagd om voorbeelden van projecten of wensen waar gemeenten mee kunnen komen, maar dat is niet duidelijk geworden. Om die reden houdt NMU vast aan zijn standpunt. Wanneer de argumentatie inzichtelijk wordt gemaakt, kan er wellicht over worden meegedacht, maar nu is onduidelijk waar het over gaat en hoe tijdelijk iets is.

De heer Boerkamp vraagt hoe groot de kernrandzone in de beleving van de NMU is. Kijkend naar het digitale kaartje, lijkt het erop dat alles buiten de rode contour de kernrandzone is.

De heer Zevenbergen vindt dat een lastige vraag, ook voor de provincie en gemeenten. De kernrandzone wordt vastgesteld op het moment dat men in zo'n zone met een visie en een bepaalde ontwikkeling aan de slag gaat. Op dat moment worden de grenzen bepaald. In de zienswijze van de NMU tijdens de tot standkoming van de PRS/PRV werd gevraagd waar de grenzen precies liggen van de kernrandzones, maar daar is toen geen antwoord op gekomen. Deze kwestie is voor de NMU even onduidelijk als voor de rest van de provincie Utrecht.

Mevrouw Kotkamp begrijpt dat de NMU stelt dat de natuurvisie in de PRS ontbreekt. Zij is het ermee eens dat dit niet expliciet wordt genoemd. Wel wordt er bij de aanwijzing van gebieden, waar wel of niet ontwikkelmogelijkheden zijn, terdege rekening gehouden met de natuurwaarden. Zij vraagt of de NMU,

in het kader van de herijking PRS/PRV, toch een discrepantie onderkent, of is er de zorg dat er mogelijkheden worden geboden die strijdig zijn met de nog vast te stellen natuurvisie?

Mevrouw Buiter deelt mede dat er zorg is over het weidevogelkerngebied, met name in relatie tot zonneweiden. Zonneweiden zijn onwenselijk in weidevogelgebieden, maar dat wordt in de verordening niet expliciet uitgesloten. Daar waar de waarde van cultuurhistorie zeer expliciet beschreven wordt, is dat voor natuur in het geheel niet aan de orde. Zij betreurt dat en zij hoopt dat de provincie op grond van alle inspraakreacties zonneweides in weidevogelkerngebieden niet toestaat. Bescherming van weidevogelkerngebieden (en daarmee ook de andere voor de provincie belangrijke natuurwaarden) is eenvoudig te realiseren door het opnemen van een correcte tekst in de PRS/PRV. Het is daarbij goed een koppeling te leggen met het ruimtelijk beleid.

De voorzitter bedankt mevrouw Buiter en de heer Zevenbergen voor hun bijdrage en geeft vervolgens de twaalfde inspreker het woord.

De bijdrage van de heer J. Broeke van de gemeente Lopik wordt als bijlage 12 bij het verslag gevoegd.

De voorzitter stelt de Statenleden in de gelegenheid om vragen te stellen aan de inspreker.

De heer Ubaghs vraagt of de bedrijven, die volgens de gemeente Lopik uit het landelijk gebied moeten worden verplaatst, zelf ook verplaatst willen worden.

De heer Broeke beantwoordt die vraag bevestigend. Het gaat hier om een gezamenlijk initiatief.

De heer Van Leeuwen begrijpt dat de gemeente Lopik een andere functie in het landelijk gebied bepleit. Wordt er een functie bedoeld die een relatie heeft met het landelijk gebied, of gaat het om een geheel "vreemde" functie in het landelijk gebied?

De heer Broeke antwoordt dat er in het landelijk gebied van de plattelandsgemeente Lopik veel meer functies aanwezig zijn buiten de rode contour dan alleen de agrarische sector. De agrarische sector staat onder druk, het aantal bedrijven neemt af en daar komt andere bedrijvigheid voor terug, ook niet agrarische bedrijven. Ook de niet agrarische bedrijven groeien. Spreker verwijst naar een bestaand niet agrarisch bedrijf in Lopik. Het gaat om een bedrijf in de land- en wegenbouw. Op de huidige locatie veroorzaakt het bedrijf hinder voor de directe omgeving en het bedrijf wil zich graag vestigen op een locatie nabij het bedrijventerrein. Dat verzoek is bij de provincie ingediend, maar dat loopt nu aan tegen het provinciale beleid ten aanzien van bedrijventerreinen. De provincie stelt dat het bedrijf naar een ander bedrijventerrein in een andere gemeente moet worden verplaatst, waar nog ruimte beschikbaar is. De gemeente Lopik is van mening dat het hier gaat om een bedrijfsverplaatsing die ruimtelijke kwaliteit oplevert op de vertreklocatie. De provincie heeft in andere beleidsonderdelen de mogelijkheid geboden om ruimtelijke kwaliteit, maar ook andere weegfactoren, in te brengen als een maatwerkoplossing, bv. met bebouwingslinten en kernrandzones. Echter, bij bedrijventerreinen maakt de provincie een dergelijke afweging niet. Hij wil dit met nadruk onder de aandacht van PS brengen.

Mevrouw Poppe begrijpt dat de inspreker uitbreiding van het bedrijventerrein in Lopik bepleit.

De heer Broeke antwoordt dat er aansluitend aan het bedrijventerrein in Lopik een perceel beschikbaar is, waar eerdergenoemd bedrijf naar toe kan. Dat hoort nu officieel niet bij het bedrijventerrein.

Mevrouw Poppe vraagt of het gaat om de verplaatsing van dat ene specifieke bedrijf, of worden er in de toekomst wellicht nog meer bedrijven verplaatst?

De heer Broeke antwoordt dat het hier specifiek gaat om een maatwerkoplossing, toegespitst op dat ene bedrijf. Samenwerking is gezocht met bedrijven die reeds op het terrein aanwezig zijn, zodat zij elkaar kunnen versterken. De gemeente pleit niet voor verplaatsing van nog meer bedrijven naar dat bedrijventerrein. De gemeente Lopik heeft ook niet gevraagd om extra hectares voor het huidige bedrijventerrein, maar vraagt om een maatwerkafweging mee te nemen in het provinciale ruimtelijke beleid, die bijdraagt aan de ruimtelijke kwaliteit van de fysieke leefomgeving. Nu is dat niet mogelijk.

De heer De Heer meent dat Lopik vrijwel overal kernrandzones heeft. Daardoor is er zeer veel mogelijk, mits er ruimtelijke kwaliteit wordt geleverd. Hij vraagt op welk punt de PRS te kort schiet als het gaat om de mogelijkheden.

De heer Broeke licht toe dat er in de praktijk anders met de kernrandzones van Lopik wordt omgegaan dan door de heer De Heer wordt beschreven. Het is voor Lopik heel moeilijk om aan te tonen waar de kernrandzone is. De definitie daarvan in de PRS/PRV gaat vooral over de reikwijdte, terwijl het in de praktijk erg moeilijk blijkt te zijn de term kernrandzone te vertalen naar de schaal van Lopik. De kernen van Lopik zijn verdichtingen in het lint en nauwelijks echte kernen, zoals IJsselstein. Het is moeilijk gebieden aan te wijzen die voldoen aan de kernmerken, zoals in de PRS/PRV beschreven zijn voor de kernrandzone. Zou alles in de gemeente kernrandzone zijn, dan worden de mogelijkheden veel groter. Echter, in de dagelijkse praktijk en in de plannen die door Lopik worden uitgewerkt, wordt dat niet op die manier getoetst. Het wordt allemaal als landelijk gebied beschouwd.

De heer Van Oosterom memoreert dat er veel berichten zijn over leegstand, als het gaat om kantoor- en bedrijfspanden. Hij begrijpt de noodzaak van verplaatsing van een bedrijf dat te groot is geworden voor het buitengebied. Zijn vraag is of de mogelijkheid bestaat het bedrijf op een lege plek op het bedrijventerrein onder te brengen.

De heer Broeke antwoordt dat de herstructurering van het bedrijventerrein Lopik onlangs is afgerond. Er is sprake van beperkte leegstand aldaar. Het desbetreffende bedrijf kan daar niet worden ondergebracht, omdat er geen match is tussen de vraag en de behoefte van het bedrijf en wat er op het bedrijventerrein beschikbaar is. Dat heeft te maken met de inrichting van het perceel, de oppervlakte voor buitenopslag e.d.

De voorzitter bedankt de heer Broeke voor zijn bijdrage en geeft vervolgens de dertiende inspreker het woord.

De bijdrage van de heer B. van Donselaar namens LTO Noord Utrecht wordt als bijlage 13 bij het verslag gevoegd.

De voorzitter stelt de Statenleden in de gelegenheid om vragen te stellen aan de inspreker.

De heer Van Leeuwen begrijpt dat het betoog van de heer Van Donselaar specifiek aan het adres van PS gericht is. Nadrukkelijk stelt spreker dat PS nog een beslissing moeten nemen over de herijking van de PRS/PRV. Gesteld wordt door de inspreker dat 1,5 ha. te weinig is en dat er 2,5 ha. nodig zou zijn. Wat is het percentage dat echt nodig is om aan dierenwelzijn en milieueisen te kunnen voldoen? Is 2,5 ha. dan wel voldoende?

De heer Van Donselaar antwoordt dat er nu al tientallen bedrijven zijn, gevestigd in de landbouwontwikkelingsgebieden, die reeds door de 1,5 ha heen zijn. Graag had hij op 14 november meer gedaan aan

beeldkwaliteit om PS een bedrijf te laten zien dat reeds door de 1,5 ha. heen is en extra ruimte nodig heeft om de volgende stap te kunnen maken.

De heer Boerkamp vraagt welk beeld de inspreker heeft van de beleidswijziging in 2013, na de inpassing van de landbouwvisie in de PRS ten aanzien van doorgroeimogelijkheden. Hij meent dat het in dat kader gaat om grondgebonden landbouw en doorgroeimogelijkheden naar 2,5 ha.

De heer Van Donselaar verduidelijkt dat hij doelt op de niet grondgebonden landbouw.

De heer Boerkamp memoreert dat de doorgroei boven de 1,5 ha. bouwblok voor grondgebonden landbouw was en niet voor de niet grondgebonden landbouw. Dat was al in 2013 bekend. Dit beleid kan toch niet als een verrassing komen.

De heer Van Donselaar merkt op dat er in de landbouwontwikkelingsgebieden altijd de mogelijkheid was om naar 1,5 ha te groeien en 2 x 30% te vergroten. Dat wordt met het nieuwe beleid onmogelijk gemaakt.

Mevrouw Hoek begrijpt dat LTO in feite voorstelt akkoord te gaan met het vergroten van megastallen.

De heer Van Donselaar antwoordt dat dit zeker niet zijn pleidooi is geweest.

Mevrouw Hoek constateert dat LTO wel meer ruimte vraagt voor de huisvesting van de niet grondgebonden dieren, zoals varkens, kippen en kalveren. Zij las deze week in de krant dat er een enorm overschot is aan kalveren en dat dat drastisch omlaag moet worden gebracht. Hoe kijkt de inspreker daar tegen aan? Gaat men dan over naar twee of een diersoorten? Iedere agrariër in de provincie Utrecht heeft wel een ander niet grondgebonden pakket.

De heer Van Donselaar benadrukt dat de landbouw zich niet laat leiden door de waan van de dag. Vandaag kan er sprake zijn van te veel of te weinig aanbod, maar dat hoort bij de agrarische sector. De roep om ontwikkelruimte, die altijd samengaat met verduurzaming, blijft overeind staan. Wanneer de landbouw niet in meters kan groeien, kan het dierenwelzijn niet verder worden geoptimaliseerd. De nieuwe concepten, waar supermarktketens om vragen, houden vrijwel altijd in dat er meer oppervlakte per dier nodig is. Het welzijn neemt toe, wanneer de stal groter wordt.

Mevrouw Hoek meent dat er ook minder dieren in de huidige stallen kunnen worden gehuisvest. Dat biedt de dieren meer ruimte.

De heer Van Donselaar beaamt, dat maar licht toe dat dit geen rendabel concept is.

De heer Van Oosterom vindt het verhaal van LTO duidelijk. Hij begrijpt overigens niet waar inspreker op doelde toen hij meldde dat er iets niet op 14 november zou doorgaan. Spreker vindt het een goede zaak dat de sector zelf aangeeft hoe de nieuwe concepten er uit zien en wat de winst is voor milieu en welzijn, hoeveel ruimte daarvoor nodig is en dat het niet om megastallen gaat. Zo kan er meer begrip ontstaan voor de ruimtebehoefte van de agrarische sector.

De voorzitter verduidelijkt dat bedoeld werd op een werkbezoek van PS dat inmiddels is verplaatst. PS hadden de behoefte om voorafgaand aan de behandeling van de PRS/PRV een aantal locaties te bezoeken en dat zal op 14 november a.s. gaan plaatsvinden.

De heer De Heer constateert dat de kritiek van LTO zich vooral richt op het afschaffen van de landbouwontwikkelingsgebieden. Hij vraagt of LTO met de regels kan leven, wanneer deze gebieden zouden worden gehandhaafd. Handhaaft de provincie Gelderland wel de landbouwontwikkelingsgebieden?

De heer Van Donselaar meent dat de provincie Gelderland de landbouwontwikkelingsgebieden eveneens heeft afgeschaft. Zou men dezelfde regels houden in de voormalige landbouwontwikkelingsgebieden, dan komen er geen bedrijven meer die reeds de 1,5 ha. zijn gepasseerd en daardoor geen enkele ontwikkelingsruimte meer hebben. Dat zou zeer zeker kunnen helpen. Hij bedoelde ook te zeggen dat de toetsing op oppervlakte en omvang van het bouwvlak geen zin heeft, wanneer de kwaliteit vergeten wordt. Gelderland kijkt daar nu anders naar en daardoor wordt de kwaliteit beter geborgd. Dat kan een oplossingsrichting zijn om bedrijven verder te helpen en de kwaliteit te waarborgen. In de nieuwe voedselconcepten, waar vraag naar is, wordt kwaliteit steeds belangrijker.

Er is een grote leegloop van agrarische bedrijven aan de gang, terwijl er in zijn beleving geen enkele boer is die echt wil stoppen met het bedrijf. Boeren worden door de regelgeving belemmerd en verliezen daardoor de race. Bedrijven die doorgaan hebben ruimte nodig om kwaliteit te kunnen leveren.

De heer Boerkamp vraagt om een concrete planning van de werkbezoeken van PS op 14 november a.s. De voorzitter zegt dat toe.

Niets meer aan de orde zijnde, sluit de voorzitter vervolgens, onder dankzegging voor ieders komst en inbreng, de hoorzitting.